

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิง วิจัยแนวความคิดทางจริยศาสตร์ใน
วรรณกรรมของสุนทรภู่

ชื่อผู้เขียน

นางสาว เจริญทอง สมศักดิ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์:

รศ.ดร. สิทธิ บุตรอินทร์	ประธานกรรมการ
ผศ. รุ่งเรือง บุญไธยรส	กรรมการ
ผศ. น้อย พงษ์สนิท	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเชิง วิจัยแนวความคิดทางจริย
ศาสตร์ในวรรณกรรมบาง เรื่องของสุนทรภู่ว่าสอดคล้องกับจริยปรัชญาแบบมนุษยนิยม
อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำเอา แนวความคิดดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมจริยธรรม
ในสังคมไทย และเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติคุณ ความสามารถของจิตรกรสุนทรภู่ ซึ่ง
สมควรได้รับการยกย่องว่า เป็นนักคิดฝ่ายมนุษยนิยมที่สำคัญคนหนึ่ง ในวงการปรัชญา

แนวความคิดทางจริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่เป็นหลักจริยธรรมที่
สามารถนำไปใช้ตัดสินในการทำความดี ความชั่วของคนทั่วไปได้ เพราะเป็นจริย
ธรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์สุขทั้งส่วนปัจเจกชนและสังคม ดังนั้น "การศึกษาเชิง
วิจัยแนวความคิดทางจริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่" นี้ ทำให้เราได้แนว
ความคิดที่เป็นจริยปรัชญาแบบมนุษยนิยม ซึ่งจะเกิดคุณประโยชน์แก่คนไทยและชาติ
ไทยอย่างยิ่ง

การรวบรวมและจัดทำข้อมูล ใช้วิธีการวิจัยจากเอกสาร โดยการศึกษา
ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และตีความจากเนื้อหาในตำรา หนังสือ รวมทั้ง
เอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับจริยปรัชญาแบบมนุษยนิยม และแนวความคิดทาง

จริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่ โดยวิเคราะห์เกี่ยวกับโลกทรรศน์และชีวทรรศน์ แนวความคิด เรื่องความดี ความชั่ว หลักจริยธรรมในการปกครอง และหลักจริยธรรมในการครองเรือนในทรศนะของสุนทรภู่

ผลการศึกษาวิเคราะห์ ชี้ให้เห็นว่าแนวความคิดทางจริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่มีลักษณะสอดคล้องกับจริยปรัชญาแบบมนุษยนิยม เพราะสุนทรภู่มิทรศนะว่า มนุษย์เป็นผู้มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า มีอิสระในการกำหนดทิศทางชีวิตของตนเอง มนุษย์มีความเสมอภาคกัน เป็นผู้มีเหตุผล รู้ดี รู้ชั่ว ด้วยตัวเอง และยังมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนอีกด้วย

อนึ่ง สิ่งที่น่าสังเกตจากการศึกษาเชิงวิจารณ์เรื่องนี้ คือ จริยปรัชญาแบบมนุษยนิยมของสุนทรภู่บางเรื่อง เช่น หลักจริยธรรมในการปกครอง หลักจริยธรรมในการครองเรือน เป็นต้น ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาทางจริยศาสตร์อย่างครบถ้วน และไม่เป็นระบบอย่างชัดเจน เมื่อจะนำหลักจริยธรรมดังกล่าวนี้มาปฏิบัติในชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย ควรใช้ควบคู่กับ พุทธจริยธรรมด้วย จึงจะทำให้เป็นหลักจริยศาสตร์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยสรุป สุนทรภู่มิทรศนะที่เน้นให้มนุษย์มีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดในโลก และให้มนุษย์เป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่าง สุนทรภู่อสอนให้มนุษย์คิดและกระทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์สุขแก่ตนเองและส่วนรวม อาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดทางจริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่มีลักษณะสอดคล้องกับจริยปรัชญาแบบมนุษยนิยมอย่างแท้จริง จึงเห็นว่า ควรนำแนวความคิดทางจริยศาสตร์ในวรรณกรรมของสุนทรภู่มาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมจริยธรรมในสังคมไทย และควรยกย่องจินตคติสุนทรภู่ว่าเป็นนักปรัชญาฝ่ายมนุษยนิยมที่สำคัญคนหนึ่งของโลก

๑

Thesis Title : A Critical Study of Ethical Thought in Sunthorn
Phu's Literary Works.

Author : Miss Rheanthong Somsuk

M.A. : Philosophy

Examining Committee: Assoc.Prof.Dr.Siddhi Butr-Indr Chairman
Asst.Prof.Roongruang Boonyoros Member
Asst.Prof.Noi Pongsanit Member

Abstract

The purpose of this thesis is to make a study of some of Sunthorn Phu's literary works in order to find out whether his ethical thoughts are in agreement with the ethical philosophy of Humanism. If Sunthorn Phu's ethical thoughts accord with Humanist ethical thoughts, then, Sunthorn Phu ought to be regarded as a Humanist within the philosophical world.

Sunthorn Phu's moral standard of right and wrong, of good and bad and his list of moral virtues are still in the author's opinion, applicable to Thai society of today. The practice of these virtues will bring about happiness to individuals as well as to society as a whole. Therefore, these virtues, as upheld by Sunthorn Phu, should be useful in the promotion of moral conduct of the Thai people.

Data for this research were collected from Sunthorn Phu's literary works and from relevant literature on Humanist ethics. After having all the necessary data, the data were analysed and interpreted under these

headings: Sunthorn Phu's views of life and the world, his views of good and bad, his ethical principles of government, his ethical virtues for the household life.

The result of research points out that the ethical thoughts found in Sunthorn Phu's works agree with the Humanist ethical thoughts. Sunthorn Phu, like Humanists, holds that man has worth and dignity, freedom of choice and ability to choose his own way of life or destiny. Besides, Sunthorn Phu believes that men are equal and are able to adhere to reason, are able to know good or bad by themselves and therefore, are responsible for their own actions.

From what has been studied, however, it is to be noted that Sunthorn Phu's ethical views are not systematically presented and do not cover all the areas of ethics. Therefore, there is a place for Buddhist ethics in Sunthorn Phu's outline for moral conduct in everyday life. In other words, Sunthorn Phu's ethical principles together with Buddhist ethics will make a complete system when applied to practical life of the Thai people.

In sum, Sunthorn Phu emphasizes man's importance over and beyond all other things in the world. He places man in the centre of everything. Sunthorn Phu teaches man to think intelligently and do good deeds which cause benefits and happiness to himself and other people. This is the same as the Humanist view. That is why Sunthorn Phu ought to be extolled as one of the important humanists in the world.